

25. HRVATSKI SIMPOZIJ OSOBA S INVALIDITETOM

“Ponosne, jake i vidljive”

SOIH- Mreža žena s invaliditetom

Lorena Vovk, mag.iur.

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske-SOIH

SOIH- Mreža žena s invaliditetom postoji od 2001. g.

SOIH je prepoznao **važnost**:

- podrške ženama s invaliditetom u svim segmentima života, a osobito u **borbi za život bez diskriminacije i nasilja**
- poticanja žena s invaliditetom za **preuzimanje aktivne uloge u društvu**

SOIH- Mreža žena okuplja **60 članica s područja cijele Hrvatske**, žene s **različitim vrstama invaliditeta**.

POLOŽAJ ŽENA S INVALIDITETOM

- **nepovoljan položaj i to ne** samo u odnosu na žene bez invaliditeta, već i s obzirom na muškarce s invaliditetom
- **visoka stopa nepismenosti, izostanaka i napuštanja školovanja**, posebice ukoliko žene žive u ruralnim i ekonomski nerazvijenim dijelovima
- kad žena ima neku vrstu invaliditeta, **smatra se da njena tradicionalna uloga gubi smisao** ukoliko njen invaliditet ugrožava njenu sposobnost da ispuni ulogu kao žena i majka
- ženama s invaliditetom često se **osporava “pravo” na ljubav, brak, roditeljstvo, osobno potvrđivanje i seksualnost**
- ŽSI su **podložnije fizičkom, psihičkom i emocionalnom i seksualnom zlostavljanju** za vrijeme svog života od žena koje nemaju invaliditet
- ŽSI nerijetko **kao žrtva nasilja ne prepoznaje ga kao takvo, a ako ga i prepoznaje najčešće ga povezuje sa svojom invaliditetom**
- nerijetko ŽSI **gledaju sebe očima drugih**
- **predrasude da ŽSI ne može voditi „normalan život“** zbog invaliditeta

2007. otvorena je linija **SOIH - SOS TELEFONA ZA ŽENE S INVALIDITETOM ŽRTVE NASILJA 0800 300 200** putem kojeg se pružaju **usluge:**

- savjetovanja
- informiranja
- psihosocijalne podrške stručnog tima
- savjetovanja na istoj razini (Peer Counselling)

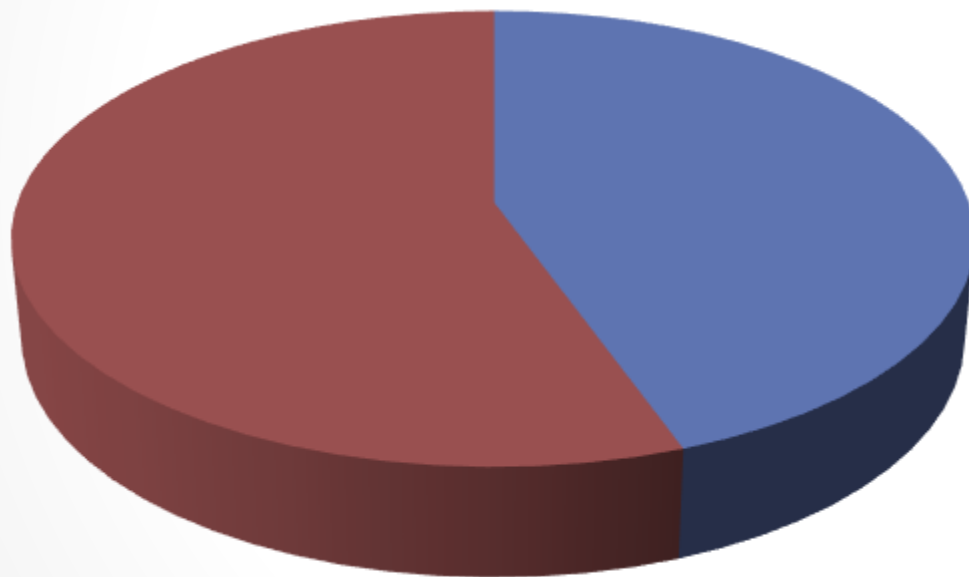
Principi rada SOS telefona su:

- saslušati osobu
- procijena situacije i stanja u kojem se osoba nalazi
- pomoći osobi da što objektivnije sagleda situaciju u kojoj se zatekla
- ohrabriti je da pronađe vlastite resurse i rješenja za izlazak iz nepovoljne situacije
- ublažiti stanje traume u kojoj se osoba nalazi kroz podršku putem razgovora
- dati joj potporu i uputiti je da postoje relevantne i nadležne institucije u zajednici, ovisno o situaciji

137 osoba s invaliditetom žrtava obiteljskog nasilja u 2019. (od ukupno 10.674 žrtve, prema podacima MUP-a)

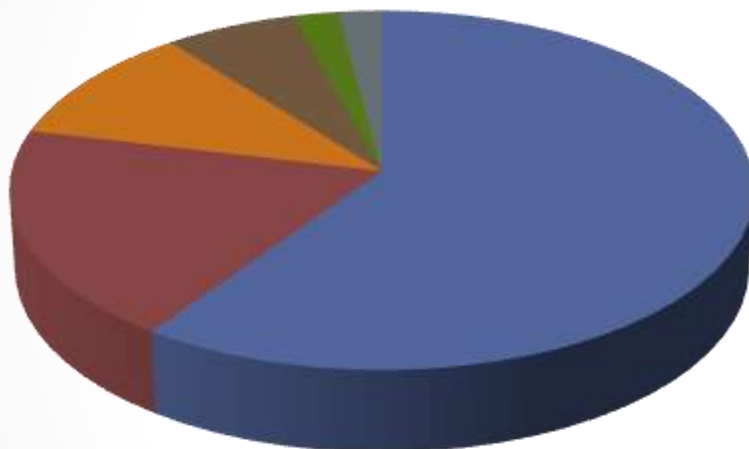
■ 61 muškarac s invaliditetom

■ 76 žena s invaliditetom

SOIH- SOS TELEFON U 2019. ZAPRIMIO 165 POZIVA ŽENA S INVALIDITETOM ŽRTAVA NASILJA

- 28 žena s invaliditetom žrtava psihičkog nasilja
- 9 žena s invaliditetom žrtava tjelesnog nasilja
- 5 žena s invaliditetom žrtava ekonomskog nasilja
- 3 žene s invaliditetom žrtve nasilja u sustavu socijalne skrbi
- 1 žena s invaliditetom žrtva nasilja u sustavu zdravstva
- 1 žena s invaliditetom žrtva vršnjačkog nasilja

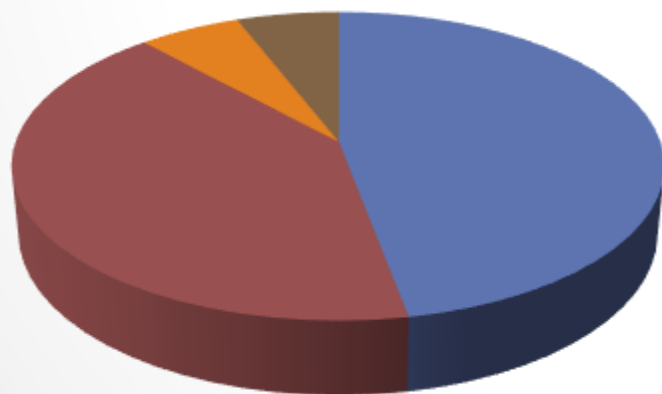

Najčešći počinitelji nasilja su:

- suprug i bivši partner te
- ostali članovi uže obitelji (sin, majka, otac)

PRIJAVA NASILJA

(podaci dobiveni putem SOIH- SOS telefona za 2019. - samo 36% ŽSI prijavilo nasilje):

- 8 žena prijavilo je policiji
- 7 žena obratilo se Centru za soc.skrb
- 1 je prijavila DORH-u
- 1 je prijavila školi

SOIH- Mreža žena s invaliditetom svake godine provodi **Trening za žene s invaliditetom** (u Selcu i Rovinju)

TEME:

- *“Kako komunicirati u zajednici”*
- *“Stres i tehnike upravljanja stresom”*
- *„Tehnike slušanja“*
- *„Timski rad“*
- *„Rod i rodne uloge“*
- *„Uloga nevladinih organizacija u društvu“*
- *„Struktura organizacije i upravljanje“*
- *„Liderstvo“*
- *„Javno zastupanje u lokalnoj zajednici“*
- *„Stres u radu i kako ga ublažiti“*
- *„Seksualno nasilje“ i „Traumatski doživljaj“*
- *„Gubici i podrška u procesu tugovanja“*
- *“Položaj žena s invaliditetom u Hrvatskoj”*

SOIH je prepoznao da:

- žene i djevojke s invaliditetom trebaju biti **informirane o svojim pravima** (pristupačnim i razumljivim formatima) kako bi mogle donositi vlastite odluke
- ŽSI trebaju biti **uključene u sve društvene aktivnosti**
- neophodno je poticati **aktivno sudjelovanje žena i djevojaka s invaliditetom u kreiranju i provedbi zakona i politika**

STOGA SU U OKVIRU TRENINGA OBRAĐIVANE I TEME:

- *“Zakon o suzbijanju diskriminacije”*
- *“Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji”*
- *“Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja,,*
- *“Kako se provodi kampanja - unapređenje aktivističkog djelovanja u zagovaranju ženskih ljudskih prava;*
- *“Istanbulska konvencija”*
- *“Drugi manifest žena s invaliditetom Europskog foruma osoba s invaliditetom,,*
- *“Strateški plan za unaprjeđenje reproduktivnog zdravlja, reproduktivnih prava i roditeljstva žena s invaliditetom u Republici Hrvatskoj 2019. - 2022.”*

- **stručnjaci** uključeni u rad SOIH-Mreže žena i SOS-telefona uz formalno obrazovanje kontinuirano se dodatno usavršavaju kroz sudjelovanja u **edukacijama, seminarima, radionicama** iz područja ljudskih prava, ljudskih prava žena i osoba s invaliditetom, rodno-utemeljenog nasilja i sl.
- **SOIH u suradnji sa SOIH-Mrežom žena s invaliditetom** provodi učinkovite **kampanje s ciljem podizanja svijesti u društvu i obitelji** o položaju žena s invaliditetom

- međunarodna **Kampanja One Billion Rising**
- **Međunarodni dan žena- 8. ožujak**
- međunarodna **Kampanja 16 dana aktivizma protiv rodno-uvjetovanog nasilja**

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO-UVJETOVANOG NASILJA

- započinje 25. studenog - Međunarodnim danom borbe protiv nasilja nad ženama, a završava 10. prosinca na Međunarodni dan ljudskih prava
- Kampanju „**Orange the World** – 16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja“ provodi **UN Women** – organizacija UN-a za ravnopravnost i osnaživanje žena
- Kampanju provodi i **glavni tajnik UN-a u okviru kampanje „UNiTE to End Violence against Women by 2030“**

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO- UVJETOVANOG NASILJA

- glavni tajnik UN-a António Guterres poziva države na poduzimanje mjera za suzbijanje **"zastrašujućeg globalnog porasta nasilja u obitelji"** nad ženama i djevojkama povezanog s „lockdownom“ koji su vlade uvele kao odgovor na pandemiju COVID-19
- poziva na globalnu akciju za povećanje svijesti, poticanje zagovaranja i razmjenu znanja i inovacija pod **geslom: "Podijeljena odgovornost, globalna solidarnost: odgovor na socijalno-ekonomske učinke COVID-19"**

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO- UVJETOVANOG NASILJA

Centar za žensko globalno vodstvo – u Kampanji 16 dana aktivizma u 2020. želi povećati napore da se glasnije čuju žene radnice u neformalnoj ekonomiji i poziva **na ratifikaciju Konvencije o nasilju i uznemiravanju, 2019.** koju je Međunarodna konferencija rada usvojila 21. lipnja 2019. godine **(ILO-a C 190)**

SOIH I MREŽA ŽENA S INVALIDITETOM KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA S INVALIDITETOM - 2020.:

“Ponosne, jake i vidljive”

CILJ KAMPANJE:

Sustavno senzibiliziranje i podizanje svijesti šire javnosti o problematici i potrebi sprječavanja nasilja nad ženama i djevojkama, a posebice nad ženama i djevojkama s invaliditetom.

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO- UVJETOVANOG NASILJA

- okrugli stolovi
- dijeljenje bijelih vrpce i letaka na **gradskim trgovima, tržnicama** i drugim mjestima
- edukacije u **školama** i dijeljenje bijelih vrpce i letaka
- edukacije te dijeljenje razglednica u **dječjim vrtićima**
- medijski nastupi

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO-UVJETOVANOG NASILJA

SOIH I MREŽA ŽENA S INVALIDITETOM

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA S INVALIDITETOM - 2020.:

“Ponosne, jake i vidljive”

- **zagovaranje ratifikacije Konvencije o nasilju i uznemiravanju (ILO C 190)**
- **cilj Konvencije** je regulirati i zabraniti nasilje i uznemiravanje u svijetu rada, osigurati odgovarajuće mjere za prevenciju nasilja i uznemiravanja u svijetu rada te mjere nadzora i sankcija.
- **nasilje u svijetu rada** odnosi se na niz neprihvatljivih ponašanja, postupaka ili prijetnji koji mogu rezultirati fizičkim, psihičkim, seksualnim nasiljem ili ekonomskom štetom, a uključuje i **rodno utemeljeno uznemiravanje**.
- odnosi se na **sve radnike**; one koji imaju sklopljen ugovor o radu, kao i one koji nemaju te na volontere, stažiste, naučnike, pripravnike i tražitelje zaposlenja.

C19♀

Konvencija o nasilju i uznemiravanju (2019.) ILO C19♀

Što je ILO C19♀?

Međunarodna konferencija rada je 21. lipnja 2019. godine značajnom većinom usvojila Konvenciju (br. 190, o nasilju i uznemiravanju i pripadajuću Preporuku (br. 206)).

Konvencija i preporuka prvi su međunarodni standardi o nasilju i uznemiravanju u svijetu rada i predstavljaju napredne i revolucionarne instrumente koji uzimaju u obzir evoluciju rada i temeljne elemente nasilja i uznemiravanja.

Zašto je ILO C19♀ važna?

Jer nasilje i uznemiravanje u svijetu rada:

- prijeti jednakim mogućnostima, neprihvatljivo je i nespojivo s dostojanstvenim radom
- može predstavljati kršenje ili zloupotrebu ljudskih prava
- utječe na zdravlje, dostojanstvo i obiteljsko i društveno okruženje
- može onemogućiti osobama, posebno ženama, pristup, ostajanje i napredovanje na tržištu rada
- nespojivo je s promicanjem održivosti, uključujući poduzeća, šteti odnosima na radnom mjestu i produktivnosti i ugledu poduzeća.

Koga štiti Konvencija?

Konvencija štiti radnike i druge osobe u svijetu rada:

- zaposlenike, kako su definirani nacionalnim zakonom i praksom
- osobe koje rade bez obzira na ugovorni status
- osobe na obuci, uključujući stažiste i pripravnike
- radnike kojima je prestao radni odnos
- volontere, tražitelje posla i podnositelje zahtjeva
- pojedince koji obavljaju ovlasti, dužnosti ili odgovornosti poslodavca

Primjena Konvencije

Konvencija se primjenjuje na nasilje i uznemiravanje u svijetu rada koje se događa tijekom rada, povezano je sa radom ili proizlazi iz njega:

- na radnom mjestu, uključujući javne i privatne prostore koji su mjesto rada
- na mjestima na kojima je radnik plaćen, koristi stanku za odmor ili obrok ili gdje koristi sanitarije, umivaonike i svlačionice
- tijekom službenih putovanja, obuke, događanja ili društvenih aktivnosti

- kroz komunikacije vezane uz posao, uključujući one koje se ostvaruju putem informacijskih i komunikacijskih tehnologija
- kroz smještaj koji osigurava poslodavac
- prilikom putovanja na posao i s posla

Što je nasilje i uznemiravanje?

Podrazumijeva niz neprihvatljivih ponašanja i praksi ili njihovih prijetnji, bilo da se radi o pojedinačnom slučaju ili njihovom ponavljanju, koje imaju za cilj, rezultiraju ili bi vjerojatno mogle rezultirati fizičkom, psihološkom, seksualnom ili ekonomskom povredom, a uključuje rodno utemeljeno nasilje i uznemiravanje.

Što je rodno utemeljeno nasilje i uznemiravanje?

To je nasilje i uznemiravanje usmjereno na osobe zbog njihovog spola ili roda ili koje nesrazmjerno pogađa osobe određenog spola ili roda, a uključuje seksualno uznemiravanje.

Koji je značaj ratifikacije Konvencije C190?

Konvencija će stupiti na snagu 25. lipnja 2021., što je godinu dana nakon ratifikacije dviju država članica Međunarodne organizacije rada.

Ratifikacijom Konvencije članica se obvezuje da će poštivati, promicati i osigurati svima pravo na svijet rada bez nasilja i uznemiravanja te da će usvojiti inkluzivni, integrirani i rodno odgovorni pristup prevenciji i uklanjanju nasilja i uznemiravanja u svijetu rada.

Države koje ratificiraju Konvenciju podnose redovna izvješća na razmatranje o primjeni konvencija i preporuka.

Ratificirane konvencije kao i preporuke trebale bi postati osnova za poboljšanja nacionalnog zakonodavstva, propisa i provedbe. Drugim riječima, ratifikacija, iako od vitalnog značaja, ima puni utjecaj samo kada se Konvencije primjenjuju i provode.

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske- SOIH u okviru Kampanje „16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama“ (25. studenoga do 10. prosinca 2020.) zagovara ratifikaciju Konvencije o nasilju i uznemiravanju (2019) od strane Republike Hrvatske.

Ovdje možete pronaći podatke o ratifikaciji ILO C190 Konvencije:

<https://www.ilo.org/hr/inmiles/en/?lang=en&NORMEXPUB/12006-SO-PT190-INSTRUMENT-30-2019>

Hvala na pažnji!

